

Semestertipset

Bo Samuelsson

Lispungatan 13

587 39 LINKÖPING

013 - 15 48 01

kassor@sdx.se

Kanonerna i Djuramossa

När tyskarna ockuperade Danmark 9 april 1940 kändes plötsligt hotet av en invasion över Öresund akut. I stor hast byggdes ett antal fasta och rörliga kustartilleribatterier upp längs Skånes kuster. På bara 47 dagar!!! gjöts värn och installerades fyra tunga Boforskanoner vid Djuramossa nära Viken strax norr om Helsingborg. Lyckligtvis behövde de aldrig användas för sitt syfte. De moderniserades hela tiden och var i drift ända fram till 1990. Alla kanoner utom en skrotades då och värnen gjöts igen.

Kanonerna stod turligt nog redan färdiga på en beställning från Polen, leveransen stoppades dock när tyskarna gick in där och svenska krigsmakten tog över. Pjäserna hade kalibern 15,2 cm och räckvidden var hela 24 km, dvs de kunde inte bara bekämpa sjömål i sundet utan de kunde skjuta långt in i Danmark. De stod väl skyddade i betongvärn och den gemensamma ledningscentralen var också väl skyddad under jord. Eldledningen byggde på optiska mätstationer spridda utefter kusten och bestyckade med modern inmätningstrustning.

Kanonerna döptes till Sonja, Brita, Asta och Maja efter flickor från trakten! Batteri Helsingborg som anläggningen kallades hade också ett antal luftvärnspjäser och kulspurvevärn till sitt försvar. Ca 300 man var förlagda hit under beredskapen. Tyskarna lär ha haft en hälsosam respekt för det här batteriet som lätt kunde sänka även stora fartyg i sundet eller i danska hamnar!

Här skimtar Majas kraftiga eldrör genom den glasade skyddsbyggnaden

Beredskapsmuseet

För tio år sedan öppnades värnet runt den enda återstående kanonen Maja och en renovering påbörjades.

Genom entusiasmen hos Johan och Marie Andrée kunde ett museum med tema andra världskrigets beredskapsår byggas upp med Maja som huvudattraktion. Förutom den underjordiska bunkern under kanonen har också ledningscentralen öppnats och restaurerats. Kanonen Maja har nu också byggts in i en glasad byggnad för att bättre stå emot väder och vind.

Ra200 och Torn E C

En mycket fin och varierande utställning har skapats med t ex luftvärnskanoner, kulsprutor och andra vapen, ammunition, ledningsutrustning, fordon, svenska och tyska uniformer från krigsåren, säng- och kokutrustning, fotografier, affischer, tidningsklipp och liknande. Många av oss äldre har nog hört våra fäder berätta om hur de låg på vakt vid landets gränser under kriget, den tiden blir mycket levande när man går runt i museet.

Radiosamling

En mycket trevlig radiosamling finns också i huvudbyggnaden. Där finns historiska sändare och mottagare från krigsåren och några år framåt. Några exempel: Mottagare m/42C (Torn E.C. Empfänger variant C), Ra 110, Ra 200, Ra 400, Standard Radio sändare plus två mottagare i en tidstypisk stationsuppställning och den verkliga pärlan, en fin 30W Kr m/29 kortvågsradio, en portabel skärradio, använd för artilleriets eldledning. En National HRO60 ur en leverans av 22 st till Televerket 1959 är ju en härlig DX-klassiker att återse!

När man väl upplevt stämningen i de underjordiska

Fortsättning på s. 48

En Chevrolet av 1920 års modell på Arvika Fordonsmuseum.

gärning. LM:s far arbetade vid den när-belägna gruvan och det var gruvans chef som såg till att Ericsson Jr fick studera då han tyckte sig ha upptäckt goda tekniska anlag hos pojken när han besökte gruvan tillsammans med sin far. Självt kunde jag inte låta bli att fundera över LM:s dilemma när han byggt sin första telefon. Vem skulle han ringa till? Ingen annan hade ju telefon och ringde han till sig själv så måste det ha tutat upptaget...

Industrimannen Lars-Magnus Ericssons barndomshem.

När vi så småningom återvände till Karlstad så kunde vi se tillbaka på en tidvis hektisk men mycket givande dag. Vi icke-värmlänningar fick upptäcka landskapet på ett sätt vi inte gjort tidigare och det är tydligt att ett DX-parlament kan vara så mycket mera än radio och årsmötesförhandlingar. Stort tack till arrangören SG och vår chaufför JEJ. Denna dag gav en mängd nya intryck men om jag ska nämna någon upplevelse som blev ett speciellt minne så får det nog bli besöket på Mårbacka. Det är inte utan att man som besökare upplever det speciella med platsen som måste ha inspirerat Selma Lagerlöf oerhört när hon skapade sina odödliga klassiker och man känner fortfarande hennes närvaro mycket starkt i huset.

Mera bilder och inslag från Värmland och DXP hittar du på www.ronnybgoode.se.

Ronny Forslund

Tidstypisk radioplats.

utrymmena och sett sig mätt på alla minnen från beredskapsåren kan man dricka en kopp gott nybryggt Zoégakaffe med hembakt kaffebröd i den trevliga cafeteria. Vid vissa evenemang serveras också ärtsoppa ur armens kokvagn med pannkakor till! Böcker, vykort och souvenirer säljs i butiken, bl a har man ensamrätt på det välkända varumärket "En Svensk Tiger" skapat av konstnären Bertil Almqvist för att uppmana till tystnad runt försvaret!

National HRO60 med frequency shift converter.

Museet är öppet för besök de flesta dagar på sommaren. En mycket fin hemsida berättar om museet och där finns också vägbeskrivning och öppettider, adress www.beredskapsmuseet.com.

Beredskapsmuseet är väl värt ett besök för den som har sina vägar förbi Helsingborg i sommar!

Bo Samuelsson

SDXF:s hemsida finns på
[www.sdx.se!](http://www.sdx.se)

Radannonser
GRATIS för SDXF-medlemmar